

*Sylvia Botheroyd
Paul F. Botheroyd*

Irland

Kunst- und Reiseführer mit Landeskunde

Mit 20 Fotos, 23 Karten, Plänen und Skizzen

*Verlag W. Kohlhammer
Stuttgart Berlin Köln Mainz*

Inhalt

Wichtiger Hinweis, Abkürzungen	11
Einführung: Irland, Land des Noch	13
Einiges aus der Irlandkunde	21
<i>Die Ökologie Irlands</i>	21
Die wichtigsten Berge, Flüsse, Seen S. 21 - Maße S. 21 - Bevölkerung S. 22 - Bevölkerungsdichte S. 22 - Flora, Fauna, Bodenschätze S. 22 - Klima und Wetter S. 22 - Temperaturen, Sonnenschein S. 23 - Regenmenge, Regentage S. 23 - Energie S. 24	
<i>Skizze der irischen Geschichte</i>	24
Vorkeltische Periode S. 24 - Keltische Periode (heidnisch) S. 25 - Keltische Periode (christlich) S. 25 - Die Nordmänner S. 26 - Die Normannen S. 26 - Die irische Renaissance S. 27 - Die Eroberung unter den Tudor S. 27 - Englische Expansion S. 28 - Die irisch-protestantische Nation S. 29 — Irland nach der Union S. 29 — Von der Hungersnot bis zum Anglo-Irischen Vertrag S. 29 - Nach dem Anglo-Irischen Vertrag S. 30	
<i>Irische Architektur, Kunst und Archäologie</i>	32
Die Steinzeit S. 32 - Die Bronzezeit S. 33 - Die Eisenzeit S. 33 - Die frühchristliche Periode S. 34 - Die anglo-normannische Periode S. 39 - Die keltische Renaissance S. 40 - Das 17. Jahrhundert S. 40 - Das 18. Jahrhundert S. 41 - Das 19. Jahrhundert S. 43 - Das 20. Jahrhundert S. 45	
<i>Regierungsformen</i>	47
<i>Religionszugehörigkeit</i>	48
<i>Pressewesen</i>	48
<i>Irische Sportarten</i>	49
<i>Musik</i>	50
Traditionelle Musik S. 50 - »Ernsthafte Musik«/»Klassische Musik« S. 50	
<i>Sprachen und Literaturen</i>	51
Die irische Sprache S. 51 - Die irische Sprache: Wo wird sie noch gesprochen? S. 52 - Irischsprachige Literatur S. 52 - Englischsprachige Literatur S. 53 - Irisches Theater S. 54	
Praktische Informationen	56
Anreise S. 56 - (Fliegen S. 56 - Bahnreisen S. 56 - Busreisen S. 56 - Autofahren S. 57 - Studentenermäßigungen S. 57) - Ärztliche und zahnärztliche Behandlung S. 57 - Automobilclubs S. 57 - Bahn und Bus S. 58 (Ermäßigungsmöglichkeiten S. 58 - Bahnhöfe in Dublin/Fahrplaninformationen S. 58 - Zentral-Busbahnhof S. 59) - Bibliotheken in Dublin S. 59 - Buchhandlungen in Dublin S. 60 - Campingplätze S. 60 - Diplomatische Vertretun-	

gen in Irland S. 60 - Einreise S. 61 (Zollbestimmungen S. 61) - Entfernungen S. 62 - Essen in Irland S. 63 (Mahlzeiten S. 63 - Empfehlenswerte Restaurants S. 64 — Essen - unorthodox S. 64) - Fähren und Fluggesellschaften S. 64 - Galerien S. 64 (Dublin S. 64 - außerhalb Dublins S. 65) - Geld und Bank-Geschäftszeiten S. 65 - Grenze Republik Nord-Irland S. 66 - Hinweise für Autofahrer und Straßenverkehr S. 67 - Informationen über Irland S. 67 - Kino in Dublin S. 68 - Maße, Gewichte und Temperatur S. 68 — Museen S. 69 (Dublin S. 69 - außerhalb Dublins (Republik) S. 70 - Nord-Irland S. 72) - Musik in Dublin S. 73 (»Ernsthafte«/»Klassische Musik« S. 73 - Oper S. 73 - Folk und traditionelle Musik, Balladen usw. S. 73) - Shopping in Dublin S. 74 - Sportliche Erholung S. 74 - Unterkunft in Irland S. 75 (Hotels, Pensionen, B+B, Farmhäuser, Unterkunft für Selbstversorger, Irish Cottages S. 75 - Jugendherbergen S. 76) - Telefonieren S. 76 - Theater, Oper und Ballett (Dublin S. 77 - außerhalb Dublins (Republik) S. 77 - Nord-Irland S. 78) - Wohnmobile S. 78

Stadt- und Landbeschreibungen	79
Dublin City und Grafschaft Dublin	79
Einführung	79
Geschichtlicher Überblick	80
Zentral-Dublin (südlich der Liffey)	83

Trinity College S. 83 - Bank of Ireland S. 87 - Merrion Sq. S. 88 - National Gallery S. 88 - Natural History Museum S. 90 - Leinster House S. 90 - Nationalmuseum S. 90 - Nationalbibliothek S. 90 - Kildare St. Club S. 91 - Molesworth St. S. 91 - Dawson St. S. 91 - Royal Irish Academy S. 91 - Mansion House S. 92 - St. Stephen's Green S. 92 - Grafton St. S. 93 - Dame St. S. 94 - Dublin Castle S. 94 - Lord Edward St. S. 97 - Christ Church Cathedral S. 97 - »Old St. Audeon's« S. 100 - Wood Quay S. 100 - Tailor's Hall S. 100 - Liberties S. 100 - St. James's Gate Brewery S. 100 - St. Werburgh's Church S. 101 - St. Patrick's Cathedral S. 101 - Marsh's Library S. 106

Zentral-Dublin (nördlich der Liffey)	106
---	------------

O'Connell Bridge - O'Connell St. S. 106 - Custom House S. 107 - Lower Abbey St., Abbey Theatre S. 107 - General Post Office S. 108 - Henry St. - Marlborough St., St. Mary's Pro-Cathedrals. S. 108 - Tyrone House S. 108 - Parnell Sq. S. 108 - Rotunda S. 109 - Gate Theatre S. 109 - Municipal Gallery of Modern Art S. 109 - Garden of Remembrance S. 109 - Gt. Denmark St. - Belvedere House S. 110 - Temple St. - St. George's Church S. 110 - Denmark St. - Mountjoy Sq. S. 110 - Gardiner-Summerhill-Amiens - Sean MacDermott St. - Our Lady of Lourdes S. 110 - Upper Dorset - Eccles St. S. 111 - St. Mary's Pl. S. 111 - Lower Dominick - Henrietta St. - King's Inns S. 111 - Church St. - Old St. Michian's S. 111 - Inn's Quay - Four Courts S. 111 - Capel St. - St. Mary's Abbey S. 112

Dublins Westen	113
---------------------------------	------------

Phoenix Park S. 113 - Zoo S. 113 - Äras an Uachtaráin S. 114 - Chapelizod S. 114 - Kilmainham S. 114 - Kilmainham Royal Hospital S. 114 - Bully's Acre S. 115 - Dr. Steeven's Hospital S. 115 - St. Patrick's Hospital S. 115

Dublins Norden	116
---------------------------------	------------

Marino Casino S. 116 - Clontarf S. 116 - Raheny S. 116 - Kilbarrack Church S. 116 — Sutton S. 117 - Howth S. 117 - Ireland's Eye S. 118 - Portmarnock S. 118 - St. Doulagh's Church S. 118 - Malahide S. 119 - Swords S. 119 - Drumcondra S. 120 - Botanischer Garten S. 120 - Glasnevin Cemetery S. 120

Dublins Süden.121

Amerikanische Botschaft S. 121 - Royal Dublin Society S. 121 - Chester Beatty Library and Gallery of Oriental Art S. 121 - Donnybroke S. 122 - Blackrock S. 122 - Monkstown S. 122 - Dun Laoghaire S. 122 - Sandycove Point S. 123 - Dalkey S. 123 - Killiney S. 124

Das Boyne-Tal und die Grafschaft Meath.124

Einführung124

Lusk S. 125 - Lambay Island S. 125 - Skerries S. 125 - Balbriggan S. 126 - Fourknocks S. 126 - Gormanstown S. 126 - Drogheda S. 126 - Monasterboice S. 128 - Mellifont S. 131 - Duleek S. 133 - Brugh na Böinne S. 133 - Dowth S. 134 - Newgrange S. 134 - Knowth S. 137 - Rosnaree S. 137 - Slane S. 138 - Navan S. 138 - Donaghmore S. 139 — Dunmore S. 139 - Athlumney Castle S. 139 - Ardsallagh S. 139 - Ardracran S. 139 - Telton House S. 139 - Keils S. 140 - Dulane S. 142 - Virginia S. 142 - Slieve na Calliagh S. 142 - Athboy S. 144 - Rathmore Church/Castle S. 144 - Trim S. 145 - Dangan Castle S. 146 - Bective Abbey S. 146 - Tara S. 147 - Kileen/Dunsany S. 151 - Dunshaughlin S. 151 - Ratoath S. 152 - Ashbourne S. 152 - Finglas S. 152 - Dunsoughly Castle S. 152

Die Grafschaften Louth, Monaghan und Cavan.153

Einführung153

Termonfeckin S. 153 - Clogherhead S. 153 - Dunleer S. 153 - Castlebellingham S. 154 - Dromiskin S. 154 - Dundalk S. 154 - Faughart S. 155 - Aghnaskea S. 156 - Proleek S. 156 - Moyry Castle S. 156 - Slieve Gullion S. 157 - Cooley/Carlingford-Halbinsel S. 157 - Carlingford S. 157 - Louth S. 159 - Inishkeen S. 159 - Castleblayney S. 159 - Monaghan S. 159 - Clones S. 160 - Newbliss S. 161 - Cootehill S. 161 - Belturbet S. 161 - Drumlane S. 161 - Cavan S. 161 - Kilmore S. 162 - Ballyhaise S. 162 - Baileborough, Shercock, Kingscourt S. 162 - Carrickmacross S. 162 - Ardee S. 163 - Kildemock S. 163

Die Wicklower Berge.164

Einführung164

Tallagt S. 164 - Blessington S. 165 - Russborough House S. 165 - Poll na Phuca S. 165 - Holywood Glen S. 165 - Glen of Imaal S. 166 - Dwyer Cottage S. 166 - Baltinglass S. 166 - Castleruddery S. 167 - Military Road S. 167 - Glenmalure S. 167 - Aughrim S. 167 - Woodenbridge S. 168 - Vale of Avoca S. 168 - Avondale S. 168 - Glendalough S. 168 - Annamoe S. 172 - Roundwood S. 173 - Sally Gap S. 173 - Enniskerry S. 173 - Powerscourt S. 173 - Fassaroe S. 174 - Rathfarnham S. 174

Der irische Seendistrikt: Die Grafschaften Westmeath, Longford,

Leitrim (Süden) und Roscommon.175

Einführung175

Lucan S. 175 - Leixlip S. 175 - Carton S. 175 - Maynooth S. 176 - Mullingar S. 177 - Multyfarnham S. 177 - Lough Derravaragh S. 177 - Granard S. 179 - Ardagh S. 180 - Longford S. 180 - Clondra S. 180 - Ballinamuck S. 180 - Roosky S. 180 - Carrick-on-Shannon S. 180 - Elphin S. 181 - Rathcroghan S. 181 - Clonalis House S. 181 - Roscommon S. 180 - Lough Ree S. 182 - Inchcleraun S. 182 - Athlone S. 183 - Goldsmith-Country S. 183 - Clonmacnoise S. 184 - Shannon Harbour S. 187 - Banagher S. 187 - Ballinasloe S. 188 - Clontuskert S. 188 - Aughrim S. 188 - Kilconnell Abbey S. 188 - Ballymahon S. 188 - Ballymore S. 188 - Uisneach S. 189

Die Grafschaften Kildare (Norden), Offaly und Laois.	189
Einführung	189

Bog of Allen S. 189 - Celbridge S. 189 - Castletown House S. 190 - Bodenstown S. 190 - Clongowes Wood College S. 190 - Edenderry S. 191 - Daingean S. 191 - Tyrrelspass S. 191 - Tullamore S. 191 - Durrow Abbey S. 192 - Killeigh S. 193 - Slieve Bloom Mountains S. 193 - Birr S. 193 - Lorrha S. 194 - Nenagh S. 194 - Thurles S. 195 - Holy Cross Abbey S. 195 - Roscrea S. 196 - Borris-in-Ossory S. 196 - Mountrath S. 197 - Port Laoise S. 197 - Abbeyleix S. 197 - Stradbally S. 197 - Portarlinton S. 198 - Kildare S. 198 - Tully-Domäne S. 199 - The Curragh S. 199 - Naas S. 199 - Jiginstown S. 199

Die Grafschaften Carlow, Wexford und die Küste der Grafschaft Wicklow.	200
Einführung	200

Kilcullen S. 201 - Athy S. 201 - Ballitore S. 201 - Rath of Mullaghmast S. 201 - Moone S. 202 - Castle Dermot S. 202 - Carlow S. 203 - Killeslin S. 203 - Tullow S. 203 - Rathvilly S. 204 - Shillelagh S. 204 - Leichinbridge S. 204 - Muine Bheag (Bagenalstown) S. 204 - Borris Idrone S. 204 - Ullard S. 204 - Graiguenamanagh S. 205 - Duiske Abbey S. 205 - St. Mullins S. 205 - New Ross S. 205 - Dunganonstown S. 206 - Dunbrody S. 206 - Duncannon S. 206 - Baginbun Head S. 206 - Kilmore Quay S. 207 - Saltee Islands S. 207 - Lady's Island Lake S. 207 - Rosslare S. 208 - Wexford S. 208 - Bunclody S. 209 - Ferns S. 209 - Courttown S. 210 - Gorey S. 210 - Arklow S. 210 - Wicklow S. 211 - Delgany S. 211 - Greystones S. 211 - Bray S. 212

Die Grafschaften Kilkenny, Tipperary (Norden) und Waterford (Osten) 212	212
Einführung	212

Kilkenny S. 212 - Gowran S. 216 - Thomastown S. 216 - Jerpoint Abbey S. 216 - Inishioige S. 218 - Keils S. 218 - Callan S. 219 - Killamery S. 219 - Kilcooley S. 220 - Cashel S. 220 - Fethard S. 223 - Slievenamon S. 223 - Clonmel S. 223 - Carrick-on-Suir S. 223 - Portlaw S. 225 - Waterford S. 225 - Tramore S. 227 - Dungarvan S. 227 - An Rinn S. 227 - Ardmore S. 227

Die Grafschaften Cork (Osten), Waterford (Westen) und Tipperary (Süden).	228
Einführung	228

Youghal S. 228 - Affane S. 230 - Cappoquin S. 230 - Cahir S. 231 - Knockgraffon S. 231 - Ardfinnan S. 231 - Glen of Aherlow S. 232 - Tipperary S. 232 - Athassel S. 232 - Mitchelstown S. 232 - Castletownroche S. 233 - Fermoy S. 233 - Rathcormack S. 233 - Lismore S. 233 - Tallow S. 234 - Castlemartyr S. 234 - Cloyne S. 235 - Cobh S. 235

Die Grafschaft Cork (Westen).	236
Einführung	236

Cork City S. 236 - Einführung und geschichtlicher Überblick S. 236 - St. Anne's of Shandon S. 238 - St. Mary's Pro-Cathedral S. 238 - St. Patrick's St. S. 238 - St. Finbarre's Cathedral S. 239 - University College Cork S. 239 - Blarney Castle S. 239 - Mallow S. 242 - Kilcolman Castle S. 243 - Buttevant S. 243 - Liscarroll S. 243 - Kanturk S. 243 - Macroom S. 244 - Ballyourney S. 245 - Gougane Barra S. 245 - Inchigeela S. 246 - Carrignacurra Castle S. 246 - Kinsale S. 246 - Timoleague S. 248 - Bandon S. 248 - Ross Carbery S. 249 - Myross S. 249 - Skibbereen S. 250 - Baltimore S. 250 - Schull/Skull S. 251 -

Mizen Head S. 251 - Bantry S. 251 - Glengarriff S. 251 - Beara-Halbinsel S. 252 - Castle-townbere/Bearhaven S. 252

Das »Königreich Kerry« 254

Einführung 254

Kenmare S. 255 - Kilgarvan S. 256 - Killarney S. 256 - »Ring of Kerry« S. 259 - Parknasilla S. 259 - Sneem S. 259 - Staigue Fort S. 259 - Derrynane Abbey S. 260 - Waterville S. 260 - Ballinskelligs S. 260 - Skelligs S. 261 - Cahersiveen S. 262 - Glenbeigh S. 262 - Killorglin S. 263 - Castlemaine S. 263 — Corkaguiney-Halbinsel S. 263 — Annascaul S. 263 - Dingle S. 265 - Mount Brandon S. 266 - Ventry S. 267 - Slea Head S. 268 - Blasket Islands S. 268 - Dunquin S. 268 - Smerwick Harbour S. 268 - Ballyferriter S. 269 - Gallarus Oratory S. 269 - Kilmalkedar S. 270 - Brandon Creek S. 270 — Connor Pass S. 271 - Castlegregory S. 271 - Magharees S. 272 - Camp S. 272 - Caherconree S. 272 - Killelton S. 273 - Tralee S. 274 - Glenageenty S. 274 - Spa S. 274 - Bannow Strand S. 274 - Ardferit S. 275 - Ballyheige S. 275 - Kerry Head S. 275 - Ballybunnion S. 276 - Carriga Foyle S. 276 - Tarbert S. 276 - Listowel S. 276 - Glin S. 277 - Askeaton S. 277 - Mungret S. 278

Limerick und Umgebung 278

Einführung und geschichtlicher Überblick 278

St. Mary's Cathedral S. 280 - St. John's Cathedral S. 282 - Adare S. 282 - Rathkeale S. 283 - Croom S. 283 - Kilmallock S. 284 - Bruree S. 285 - Lough Gur S. 285

Die Grafschaft Cläre. 288

Einführung 288

Bunratty Castle S. 288 - Ennis S. 289 - Kilrush S. 290 - Carrigaholt S. 290 - Kilkee S. 291 - Ennistymon S. 291 - Cliffs of Moher S. 291 - Lisdoonvarna S. 292 - Burren S. 292 - Killenora S. 293 - Killinaboy S. 293 - Corrofin S. 293 - Kinvara S. 294 - Kilmacduagh S. 294 - Coole Park S. 295 - Thoor Ballylee S. 295 - Feakle S. 296 - Mountshannon S. 296 - Iniscealtra S. 296 - Mountshannon S. 296 - Killaloe S. 297 - Ardacrusha S. 297 - Tullira Castle S. 297 - Adrahan S. 298 - Loughrea S. 298 - Athenry S. 298 - Clarinbridge S. 299

Die Grafschaft Galway. 299

Einführung 299

Galway City S. 299 - Aran Islands S. 302 - Inishmore S. 303 - Inishmaan S. 307 - Inisheer S. 307 - Lough Corrib S. 307 - Headford S. 308 - Tuam S. 308 - Knockmoy Abbey S. 309 - Shrule S. 309 - Cong S. 309 - Ballinrobe S. 310 - Lough Mask S. 310 - Lough Carra S. 311 - Ballintubber/tobar Abbey S. 311 - Joyce-Country S. 311 - Maam Bridge S. 311 - Oughterard S. 312 - Connemara S. 312 - Spiddal S. 312 - Gorumna S. 313 - Ros Muc S. 313 - Carna S. 313 - St. Macdara's Island S. 313 - Roundstone S. 314 - Clifden S. 314 - Kylemore Abbey S. 314 - Letterfrack S. 315 - Inishbofin S. 315 - Killary Harbour S. 316 - Leenane/aun S. 316

Die Grafschaft Mayo. 316

Einführung 316

Louisburg S. 317 - Cläre Island S. 317 - Croagh Patrick S. 318 - Westport S. 318 - Castlebar S. 318 - Newport S. 319 - Achill Island S. 320 - Belmullet S. 321 - Killala S. 322 - Ballina S. 322 - Enniscrone/Inishcroine S. 323 - Crossmolina S. 323 - Tobercurry S. 324 - Swinford S. 324 - Knock S. 324 - Mayo S. 325

Die Grafschaften Sligo, Leitrim (Norden) und Fermanagh	325
Einführung	325

Sligo S. 326 - Knocknarea S. 327 - Carrowmore S. 327 - Lough Gill S. 328 - Dromahair S. 328 - Ballymote S. 329 - Boyle S. 330 - Kilmactranny S. 330 - Lough Nasool S. 331 - Lough Meelagh S. 331 - Lough Allen S. 331 - Manorhamilton S. 331 - Drumcliff S. 331 - Rosses Point S. 332 - Cuildrevne/Cooldrumna S. 332 - Ben Bulbin S. 333 - Carney/Lissadell S. 333 - Inishmurray S. 333 - Cliffony S. 334 - Belleek S. 334 - Boa Island S. 335 - White Island S. 335 - Killadeas S. 335 - Enniskillen S. 336 - Devenish Island S. 336 - Tempo S. 336 - Lisnakea S. 337 - Belcoo S. 338 - Blacklion S. 338 - Boho S. 338

Die Grafschaft Donegal	339
Einführung	339

Bundoran S. 339 - Ballyshannon S. 339 - Ballintra S. 340 - Mountcharles S. 341 - Killybegs S. 341 - Glencolumkille S. 342 - Ardara S. 343 - Narin, Portnoo S. 343 - Glenties S. 343 - The Rosses, Dungloe S. 344 - Tory Island S. 344 - Gortahork S. 345 - Creeslough S. 345 - Carrickart S. 346 - Milford S. 346 - Kilmacrenan S. 346 — Gartan S. 346 - Glenveagh S. 347 - Letterkenny S. 347 - Rathmullan S. 347 - Inishowen-Halbinsel S. 347 - Grianan of Aileach/Oileach S. 347 - Fahan S. 348 - Bunrana S. 348 - Clonmany S. 348 - Ballyliffin S. 348 - Cardonagh S. 349 - Malin S. 349 - Culdaff S. 349 - Greencastle S. 349 - Moville S. 349 - Raphoe S. 350 - Liffory S. 350 - Pettigo S. 350 - Lough Derg S. 350

Die nordirischen Grafschaften Derry, Tyrone, Armagh, Antrim und Down	351
Einführung	351

Derry S. 351 - Strabane S. 353 - Newtonstewart S. 353 - Castlederg S. 354 - Sperrin Mountains S. 354 - Omagh S. 354 - Draperstown S. 354 - Dungiven S. 354 - Banagher S. 355 - Limavady S. 355 - Tamlaghtard S. 356 - Downhill-Domäne S. 356 - Coleraine S. 356 - Castlerock, Portstewart, Portrush S. 357 - Dunluce Castle S. 357 - Giant's Causeway S. 357 - Dunseverick Castle S. 358 - Ballycastle S. 358 - Rathlin S. 359 - Benmore/Fair Head S. 359 - Torr Head S. 359 - Cushendun S. 360 - Glenariff S. 360 - Glenarm S. 360 - Larne S. 361 - Whitehead S. 361 - Islandmagee S. 361 - Carrickfergus S. 362 - Belfast S. 363 - Lisburn S. 367 - Hillsborough S. 367 - Moira S. 368 - Lurgan S. 368 - Warringtonstown S. 368 - Portadown S. 368 - Armagh S. 368 - Navan Fort S. 370 - Middletown S. 371 - Caledon S. 371 - Benburb S. 371 - Moy S. 371 - Charlemont S. 371 - Dungannon S. 372 - Coalisland S. 372 - Lough Neagh S. 372 - Cookstown S. 373 - Arboe Point S. 374 - Moneymore S. 374 - Magherafelt S. 374 - Maghera S. 374 - Bellaghy S. 374 - Bann-Tal S. 374 - Randalstown S. 375 - Antrim S. 375 - Templepatrick S. 375 - Holywood S. 376 - Cultra Manor, Ulster Folk and Transport Museum S. 376 - Bangor S. 376 - Donaghadee S. 377 - Portaferry S. 377 - Greyabbey S. 378 - Mount Stewart S. 378 - Newtownards S. 378 - Moville S. 378 - Comber S. 378 - Mahee Island S. 378 - Killyleagh S. 379 - Downpatrick S. 379 - Saul S. 379 - Struel S. 380 - Ardglass S. 380 - Newcastle S. 380 - Castlewellan S. 380 - Kilkeel S. 380 - Mourne Mountains S. 381 - Greencastle S. 381 - Rostrevor S. 381 - Newry S. 381 - Banbridge S. 382 - Ballyhinch S. 382 - Saintfield S. 382

Glossar	383
Kurzbibliographie für Irlandreisende	385
Register	386